

Nr 70.

Av herr **Pehrsson** i Bramstorp **m. fl.**, *angående viss ändring i gällande bestämmelser om beskattning av fast egendom.*

I slutet av augusti sistlidet är ingav undertecknad Axel Pehrsson en till Konungen ställd skrivelse av följande innehåll:

Enligt 13 § 1 mom. i 1928 års kommunalskattelag åligger det principiellt fastighetens ägare att erlægga fastighetsskatt, vilket även gäller utarrenderad fastighet. Rent teoretiskt är frågan om vem som vid ett arrendeavtals ingående skall betala fastighetsskatterna — jordägaren eller arrendatorn — ytterst en fråga om arrendets storlek. Skall arrendatorn gälda dessa skatter får det antagas, att arrendeavgiften sättes lika mycket mindre som skatterna beräknas till. Då jordägaren äger rätt till garantiskatteavdraget — härom kan ej avtalas — och då arrendeavgiften väl mera undantagsvis överstiger 5 % å egendomens taxeringsvärde, behöver han ej betala kommunal inkomstskatt för arrendeavgiften. Vidare erhåller han åter utbetalda fastighetsskatter av arrendatorn enligt kontraktet. Visserligen är detta att betrakta såsom inkomst, men då jordägaren äger tillgodoräkna sig ortsavdrag torde denna inkomst i allmänhet icke i och för sig medföra taxeringsbar inkomst. Då vid enskild utarrendering för närvarande arrendatorn i regel förpliktigas gälda fastighetsskatterna, åvilar sålunda hela skattebördan för den utarrenderade egendomen arrendatorn. Under den äldre lagstiftningens tid betalade arrendatorn fastighetsskatterna, men ej någon inkomstskatt för jordbruket. Jordägaren betalade inkomstskatt på arrendeavgiften.

Vid publik utarrendering kunna nog förhållandena sägas vara annorlunda. Så ändrades exempelvis i samband med 1928 års skattelagstiftning 1925 års ecklesiastika arrendeförordning till överensstämmelse med den nya lydelsen av 2 kap. 23 § i lagen om nyttjanderätt till fast egendom. Ävenledes ändrades på samma sätt motsvarande bestämmelse i utarrenderingsförordningen om kronans domäner. Det allmänna betalar alltså här fastighetsskatterna, men arrendatorn kommunal inkomstskatt å de inkomster, han kan förvärva från egendomen. Då befrielsen från gäldandet av fastighetsskatterna var en ekonomisk vinning för arrendatorn — fastighetsskatterna uppgingo till högre belopp än inkomstskatterna — höjdes vid utarrendering av ecklesiastika löneboställen inom Malmöhus län arrendet med $\frac{2}{3}$ av dessa fastighetsskatter. Även om höjning av en eller annan orsak ej kom till stånd, beräknades dock frånvaron av skyldighet för arrendatorn att gälda fastighetsskatterna som en förmån motsvarande $\frac{2}{3}$ av fastighetsskatternas sammanlagda belopp vid jämförelse med förut rådande förhållanden. Emellertid kom detta ävenledes att medföra ej oväsentlig försämring för arrendatorn.

Ett exempel kan här belysa de olika verkningarna av ändringarna i skattelagarna i avseende å den kommunala beskattningen.

En egendom är taxeringsvärderad för 60.000 kr. och utarrenderad för 2.500 kr., då de äldre skattebestämmelserna gällde. Inkomsten för arrendatorn belöpte sig då till 3.000 kr. Arrendatorn är gift och har två barn, vilka helt bero av försörjning från egendomen, som ligger inom Ortsgrupp I med en sammanlagd utdebitering för kommunala ändamål och för landstinget å 10 kr. per skattekrona. I ena fallet är egendomen utarrenderad genom myndighets försorg och i andra fallet av enskild ägare, som är gift och helt beroende av inkomsten från den skuldfria egendomen. I förstnämnda fallet höjdes arrendet med 200 kr. motsvarande $\frac{2}{3}$ av fastighetsskatten. I sistnämnda fallet bibehölls arrendet vid 2.500 kr., men arrendatorn förpliktades gälda fastighetsskatterna. I båda fallen tager arrendatorn lika mycket av egendomen.

1910 års skattelagstiftning.

	<i>Fastighetsskatt.</i>	<i>Inkomstskatt.</i>
1)		
Arrendatorn (ink. 3000 kr., arrende 2500 kr.)	300 kr. + vägskatt för fastigheten	0
Publikt ändamål (arrende 2500 kr.)	0	250 kr. + vägskatt å ink.
Enskild ägare (arrende 2500 kr.)	0	175 kr. + vägskatt å ink.

Nya skattelagstiftningen.

2)	<i>Publik utarrendering.</i>	<i>Fastighetsskatt.</i>	<i>Inkomstskatt.</i>
Arrendatorn (ink. 2800 kr., arrende 2700 kr.)		vägskatt för fastigheten	157 kr. + vägskatt å ink.
Publikt ändamål (arrende 2700 kr.)		300 kr.	0
3)	<i>Enskild utarrendering.</i>	<i>Fastighetsskatt.</i>	<i>Inkomstskatt.</i>
Arrendatorn (ink. 2700 kr., arrende 2800 kr.)		vägskatt för fastigheten	147 kr. + vägskatt å ink.
Ägare (arrende 2800 kr.)		300 kr.	0

Arrendatorns inkomst, sedan arrendet och ovannämnda skatter betalats.

- 1) 2700 kr. (— vägskatt för fastigheten)
- 2) 2643 kr. (— vägskatt för fastigheten och för ink.)
- 3) 2553 kr. (— vägskatt för fastigheten och för ink.)

Jordägarens inkomst, sedan ovunnämnda skatter betalats.

Publikt ändamål.

- 1) 2250 kr. (— vägskatt för ink.)
- 2) 2400 kr.

Enskild ägare.

- 1) 2325 kr. (— vägskatt för ink.)
- 2) 2500 kr.

Den nya lagstiftningen har enligt det föreliggande exemplet medfört en försämring av arrendatorns ekonomiska villkor, men en förbättring av jordägarens. Om man under förhandlingarna om arrendevillkoren har nog så stora svårigheter att komma till uppgörelse om arrendets storlek per hektar, så har det däremot så att säga ingått i medvetandet, att arrendatorn skall gälda fastighetsskatterna — 'alla å egendomen vilande utskylder och besvär av vad slag det vara må'. Skatterna äro ej heller fixerade till sina belopp, vilket gör det så mycket lättare för jordägaren att övervältra fastighetsskatterna å arrendatorn.

I Skåne har på detta sätt i allmänhet de stora jordägarna praktiskt taget blivit befriade från gäldandet av kommunalskatter för av dem utarrenderade fastigheter. Det kan vidare här omnämnas, att 1932 års ekklesiastika boställsordning, som gäller från och med den 1 maj 1933, icke stadgar skyldighet för pastoraten att gälda fastighetsskatterna. Pastoraten torde därför få anses oförhindrade att i arrendeavtalen låta inryeka bestämmelse av innehåll, att arrendatorn är skyldig gälda fastighetsskatterna.

Att låta garantiskatteavdraget falla på jordägaren av den anledning, att fastigheten ytterst svarar för fastighetsskatterna synes verklighetsfrämmande. Om arrendatorn i arrendeavtalet förpliktas utgöra fastighetsskatterna för egendomen, bör arrendatorn också erhålla rätt till garantiskatteavdraget. Någon villkorlig regel om att antingen jordägaren eller arrendatorn skall gälda fastighetsskatterna torde sålunda ej böra fastställas. Garantiskatteavdraget bör i stället hänföra sig till det faktiska förhållandet, att den som betalat fastighetsskatterna skall komma i åtnjutande av detta avdrag. En sådan ändring av skattelagstiftningen skulle medföra en ur såväl enskild som allmän synpunkt önskvärd rättelse av påtagliga missförhållanden."

Då det icke är oss bekant, huruvida Kungl. Maj:t har för avsikt att bringa den i ovanstående skrivelse behandlade frågan under riksdagens prövning, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan ändring av skattelagstiftningen, att den som

betalar fastighetsskatterna även kommer i åtnjutande av garantiskatteavdraget.

Stockholm den 15 januari 1935.

Axel Pehrsson.

Harald Andersson
i Dunker.

Arthur Heiding.

M. L. Petersson,
Broaryd.

Gust. E. Andersson
i Södergård.

Aron Gustafsson,
Lekåsa.

Wilhelm Beck.

Otto Wallén.

Otto Niklasson.

Georg Nyblom.